

Μεγάλη Παρασκευὴ

Τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ:
Τὰ ἅγια καὶ σωτήρια καὶ φρικτὰ Πάθη,
Σταύρωσις καὶ Θάνατος.
Τοῦ εὐγνώμονος ληστοῦ ὁμολογία.

Ἱ. Εἰκὼν (τέλη ΙΔ' αἰ.), Ἱ. Μ. Ἀγίου Παύλου Ἀθωνος.

Τροπάριον. ᾠχος πλ. δ'.

Ὅτε οἱ ἔνδοξοι Μαθηταί, ἐν τῷ νιπτῆρι τοῦ Δείπνου ἐφωτίζοντο, τότε Ἰούδας ὁ δυσσεβής, φιλαργυρίαν νοσήσας ἐσκοτίζετο· καὶ ἀνόμοις κριταῖς, Σὲ τὸν δίκαιον Κριτὴν παραδίδωσι· Βλέπε, χρημάτων ἐραστά, τὸν διὰ ταῦτα ἀγχόνη χρησάμενον· φεῦγε ἀκόρεστον ψυχὴν, τὴν διδασκάλω τοιαῦτα τολμήσανσαν. Ὁ περὶ πάντας ἀγαθός, Κύριε, δόξα Σοι.

Κοντάκιον. ᾠχος πλ. δ'.

Αὐτόμελον.

Τὸν δι' ἡμᾶς Σταυρωθέντα, δεῦτε πάντες ὑμνήσωμεν· αὐτὸν γὰρ κατείδε Μαρία ἐπὶ τοῦ ξύλου, καὶ ἔλεγεν· Εἰ καὶ Σταυρὸν ὑπομένεις, Σὺ ὑπάρχεις ὁ Υἱὸς καὶ Θεὸς μου.

Ἀπολυτίκιον. ᾠχος δ'.

Ἐξηγόρασας ἡμᾶς, ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου, τῷ τιμῷ Σου Αἵματι· τῷ Σταυρῷ προσηλωθεὶς, καὶ τῇ λόγῃ κεντηθεὶς, τὴν ἀθανασίαν ἐπήγασας ἀνθρώποις· Σωτὴρ ἡμῶν δόξα Σοι.

Ἐξαποστειλάριον. ᾠχος γ'.

Τὸν Ληστὴν αὐθημερόν, τοῦ Παραδείσου ἠξίωσας Κύριε, καμὲ τῷ ξύλῳ τοῦ Σταυροῦ, φώτισον καὶ σῶσόν με.

Στίχοι εἰς τὴν Σταύρωσιν.

Ζῶν εἶ Θεὸς Σὺ, κἂν νεκρωθεῖς ἐν ξύλῳ,
ᾠ νεκρέ, γυμνὲ καὶ Θεοῦ ζῶντος Λόγε.

Ἔτεροι εἰς τὸν εὐγνώμονα Ληστήν.

Κεκλεισμένας ἤνοιξε τῆς Ἐδὲμ πύλας,
Βαλὼν ὁ ληστής κλεῖδα τό, Μνήσθητί μου.

Τῇ ἀγίᾳ καὶ μεγάλῃ Παρασκευῇ

Ἄφου ἀνέτειλεν ἡ κγ' τοῦ Μαρτίου, ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος Παρασκευῇ, ἀποστέλλεται ὁ Ἰησοῦς δέσμιος ἀπὸ τοῦ Καϊάφα πρὸς τὸν τότε ἡγεμόνα τῆς Ἰουδαίας Πόντιον Πιλάτον τὸ ὄνομα· ὅστις πολυτρόπως ἀνακρίνας αὐτόν, καὶ ἄπαξ καὶ δις ὁμολογήσας ἄθῳ, πρὸς εὐχαρίστησιν ἔπειτα τῶν Ἰουδαίων, ψηφίζει θάνατον κατ' αὐτοῦ· καὶ φραγγελώσας ὡς δοῦλον φυγάδα τὸν Δεσπότην τοῦ παντὸς παρέδωκεν εἰς τὸ σταυρωθῆναι.

Ἐντεῦθεν ὁ Ἰησοῦς, παραδοθεὶς εἰς τοὺς στρατιώτας, γυμνοῦται τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἐνδύεται χλαμύδα κοκκίνην, στεφανοῦται ἀκάνθας, σκηπτροφορεῖ κάλαμον, προσκυνεῖται χλευαστικῶς, ἐμπτύεται, κρούεται κατὰ τοῦ προσώπου καὶ τῆς κεφαλῆς. Εἶτα ἐνδυθεὶς πάλιν τὰ ἑαυτοῦ ἱμάτια καὶ βαστάζων τὸν Σταυρόν, ἔρχεται εἰς τὸν Γολγοθᾶ, τόπον τῆς καταδίκης, καὶ ἐκεῖ περὶ ὥραν γ' τῆς ἡμέρας σταυροῦται μεταξὺ δύο ληστῶν, βλασφημεῖται ὑπὸ τῶν παραπορευομένων, μκκτηρίζεται ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων, ποτίζεται ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ὄξος μεμιγμένον μετὰ χολῆς. Περὶ δὲ τὴν θ' ὥραν, κράξας φωνῇ μεγάλῃ καὶ εἰπὼν, Τετέλεσται, ἐκπνεεῖ «ὁ ἄμνος τοῦ Θεοῦ, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου», καθ' ἣν ὥραν πανσελήνου οὐ-

Ἱ. Εἰκόνες (1Β' αἰ.) τεμάχια ἐπιστυλίου τέμπλου, Ἱ. Μ. Ἰβήρων Ἀθωνος.

Τοιχογραφία (1164), Ί. Ν. Νερεζί
πλησίον Σκοπίων.

σης τῆς ἡμέρας, ἐσφάζετο κατὰ τὸν νόμον ὁ πασχάλιος ἀμνός, ὁ εἰς τύπον αὐτοῦ διταχθεὶς τοῖς Ἰουδαίοις πρὸ 1043 ἐτῶν.

Τὸν δεσποτικὸν τοῦτον θάνατον καὶ ἡ ἄψυχος κτίσις πενθοῦσα τρέμει καὶ ἀλλοιοῦται ὑπὸ τοῦ φόβου· ἀλλ' ὁ Δημιουργὸς τῆς κτίσεως, καὶ νεκρὸς ἤδη ὢν, λογχίζεται προσέτι καὶ τὴν

ἀκήρατον πλευράν, καὶ ῥέει ἐξ αὐτῆς αἷμα καὶ ὕδωρ. Τέλος, περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, ἔρχεται Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθείας καὶ Νικόδημος μετ' αὐτοῦ, ἀμφοτέροι μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ κεκρυμμένοι, ἀποκαθηλοῦσιν ἀπὸ τοῦ Σταυροῦ τὸ πανάγιον τοῦ διδασκάλου σῶμα, ἀρωματίζουν αὐτό, ἐντυλίσσουσιν εἰς σινδόνα καθαρὰν, καὶ θάψαντες αὐτὸ ἐν μνημείῳ καινῷ, προσκυλοῦσιν ἐπὶ τὸ στόμιον αὐτοῦ λίθον μέγαν.

Ταῦτα τὰ φρικτὰ καὶ σωτήρια πάθη τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπιτελοῦμεν σήμερον καὶ εἰς ἀνάμνησιν αὐτῶν παρελάβομεν, ἐξ ἀποστολικῆς διαταγῆς, τὴν τῆς Παρασκευῆς νηστείαν.

